

פרשת ויצא שלב ועוד שלב

הרב רפאל משה אלאלוף, ראש מוסדות "תורת חיים"

"והנה שלום מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו" (כ"ח י"ב)

הנה יש לתמוה, הלא המלאכים יש להם כנפיים (כדאיתא בנביא ישעיה פ"ו וביחזקאל פ"א ועוד) ומה הוצרכו לעלות בסולם, יעלו וירדו בכנפיהם.

אלא למדו מכאן בעלי המוסר את הדרך לעבודת השי"ת, שכל עליה ברוחניות בסולם העולה השמימה, יש לעלות בהדרגה שליבה אחר שליבה ולא בבת אחת. ויתירה מזו, כשם שהתינוקות עולים מדרגה מדרגה באיטיות, מניחים שתי רגליהם על כל מדרגה ורק אז מתקדמים ועולים למדרגה הבאה, ולאחר שגדלים עולים מדרגות מהר יותר, רגל אחת לכל מדרגה, כך גם ברוחניות ככל שנהיה מיומן יותר בעלייתו, נהיה גם זריז יותר, ופחות זקוק להתעכב בכל שלב עד המעבר לשלב הבא.

ונראה להוסיף על זה, שהרי יעקב אבינו ראה גם מלאכים היוורדים בסולם, ומדוע הוצרכו הם לירד בסולם ולא בכנפיהם, מה יש צורך בירידה לירד בשלבים.

אלא יש ללמוד מכך, שלא רק העליה וההתקדמות בעבודת השי"ת יש להתקדם בהם במתינות שלב אחר שלב, אלא גם המידות הלא טובות וההרגלים הרעים שיש לעקור לצורך העליה, גם זה יש לעשות במתינות שליבה אחר שליבה, ולא להשליכם בבת אחת ממרומי סולם העלייה (שאז עלול הסולם להזדעזע ויפול...), ורק כך תהיה עלייתו מושרשת ומבוססת היטב.

פעמים רבות אנו כהורים או כמחנכים נוטים לצפות מבנינו ותלמידינו להשתנות ולהתעלות בבת אחת מן הקצה אל הקצה. אולם עלינו לזכור שלא זו בלבד שאין שייך לצפות לעלייה בבת אחת, אלא גם לא שייך לצפות לעקירת הרגלים ומידות רעות בבת אחת, גם זה יש לבצע רק במתינות שלב אחר שלב, תוך כדי עידוד רב, תמיכה וחיזוק מצידנו על כל התקדמות וכל שלב הן בחלק ה"עשה טוב" והן בחלק ה"סור מרע". וככל שנשמח באמת בכל התקדמות, נתמוך בה ונפאר ונרומם אותה, ובזה נחזקו בבטחוננו בעלייתו במדרגות הראשונות, כך יהיה מיומן יותר לעלות במדרגות הבאות יותר ויותר בזריזות.